

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

I. Vnde factum sit ut Origenis nomen pleraeque sibi scriptiones falso
asciverint, aperitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

quod ad Corinthios scribitur: *Ecclesia Dei qua est Corinthi, cum omnibus qui invocant eam, dixisse me ad diversitatem Ecclesie, & eorum qui invocant nomen Domini.* Commentarios in priorem ad Theſſalonicenſes Epistolam in Opere contra Celsum, libro secundo laudato reperis. Denique expositionem aliquam in Apocalypſim meditabatur, cum Mattheum explicaret: de Eracone quippe illo septem capitibus, & decem cornibus instructo agens, ita scribit Tractat. 30. *Exponetur autem tempore suo in Revelatione Iohannis: & mox: Has autem principales expositiones atque probationes oportet fieri, cum ipse liber (Apocalypſeos) propoſitus fuerit nobis ad exponendum.*

IV. Ceterum magna in distinguendis Origenis Homiliis adhibenda dijudicatio est; alias enim meditate conscriptas edidit, alias ex tempore recitavit. Longe levior, me iudice, harum auctoritas; gravior illarum existimatio. Quidquid extemporalium Homiliarum superest, post sexagesimum aetatis suae annum pronuntiavit Origenes; actuarii ex ambone recitatas exceperunt: quod haecenus fieri prohibuerat. Alias variis temporibus accuravit. Quod si haec perpexisset Erasmus, minime profecto id ipsi de Homiliis Origenis generatim agentis excidisset: *Eas conciones non ipse scripsit, sed à notarijs excipi passus est, quod tamen negant tuum esse passum ante annum, ut ante dictum est, sexagesimum.* Quasi nullas cogitate conscripserit Homiliae Origenes, sed omnes ex tempore profuderit. Homiliae in Lucant, teste Hieronymo in Prologo suae interpretationis, foetus est juvenilis aetatis, & in otio quidem ac secreto conceptus, ut in publicum deinde ederetur. Continuatam ergo illic Lucae expositionem animadvertas, praeterquam in sex postremis Homilijs, quae ex ampliori numero videntur excerptae. Prioribus illis triginta tribus similes sunt Homiliae in Psalmos 36, 37, & 38, & duae in Canticum, & novem in Iudices. Extemporales autem Homiliae, quoniam juxta Episcopi praescriptum, & designatum ab eo argumentum ac Scripturae locum pronuntiabantur, ideoque certum hunc ordinem nequam tenent; sed in eandem saepe pericopam geminatae reperiuntur, praetermissis totis capitibus, diligenti cateroquin observatione, & explicatione dignis. Hujus generis videntur esse superstites in quatuor priores Pentateuchi libros Homiliae; & quae in librum Iosue extant, quas, ut ait Rufinus Interpres in Prologo, *ex tempore in Ecclesia peroravit Adamantius senex.* Hujus quoque generis esse videtur unica illa in 1. Reg. cap. 1, & 2. & alia de Engastrimytho, quam primus edidit Leo Allatius, & quae supersunt in Isaiam, in Ieremiam, & in Ezechielem. Haec autem subinde à studiosis juxta scripturae ordinem collectae & dispositae sunt. Atque haec nos magna verisimilitudine ducti conjectamus, non praefraete asserimus.

APPENDIX

LIBRI ORIGENI FALSO, VEL DUBITANTER ADSCRIPTI.

I. Unde factum sit ut Origenis nomen pleraque sibi scriptiones falso asserverint, aperitur.
 II. De tribus libris in Job, deque vetusto ipsorum interprete. III. De posteriore in Job commentario. IV. De commentario in Marcum, V. Homilia in diversas. VI. Homilia quae in Codice Vaticano inscribitur, *τὸ πρῶτον ἀδελφῶν*; VII. Scholias in Oratorem Dominicam, & Cantica B. Virginis, Zachariae, & Symeonis. VIII. De lamento Origenis, IX. Dialogo de orthodoxa fide, X. alio quodam vetusto Dialogo, XI. libellis De haeresibus, XII. De singularitate Clericorum, XIII. De Astrologis, & De breviario, & Sermones De catechesi.

I. **D**EMONSTRAVIMVS libri secundi quarto capite magnum aliquando in Ecclesia & illustre fuisse Origenis nomen; eoque etiam ex adversariorum contentionibus & convitiis, quod fere alias usuvenire solet, illustrius evasisse. Hinc factum est ut ab incertis & ignotis auctoribus profecta lucubrationes nonnullae, sic tamquam projecti infantes, clarum Origenis nomen sibi libenter asciverint; nonnumquam etiam operibus suis metuentes Scriptores subdoli, eminentium hunc pratexentes titulum, Adamantij famam veluti furto subripuerint; biblioplae etiam mercibus suis venditandis emtorem hiantem fucata hac inscriptione induxerint. Has quidem ob causas aliquando contigisse reor, ut in Origenis familiam spurij transferint libri; at frequentius etiam idem evenisse puto vel ex librariorum oscitantia, nomina nominibus commutantium; vel ex Criticorum audacia, quidvis sibi licere in literis putantium. Huc accessit quod

A quod plurimas Origenis scriptiones studiose abolentibus ipsius adversariis & defensoribus; his quidem ut ejus errores, illis ut præclara eius opera invidiose celarent; multas vice versa lucubrations utrique paribus de causis nomini ipsius subdiderunt. Nos vero postquam Origenianorum scriptorum examen semel suscepimus, ad nostram pertinere duximus curam, suos ei foetus legitimos restituere, quod hæcenus fecimus; supposititios vero ex ejus familia segregare, quod Appendice ista facturi sumus.

II. In Latina Origenis editione duplex genus Commentariorum in librum Job reperitur. Prius in tres discretum est libros, & duo priora Iobi capita cum tertij portione complectitur, ab incerto Interprete Latinitate redditum: posterius totum persequitur Iobi librum, & brevibus Commentariolis (Scholia prope dixeris) exponit, & Ioachimum Perionium interpretem habet. Spurium utrumque opus, & emendatum Origenis nomen falso jactans. Prioris certe stilus Origeniani dissimilis est; creber quippe artis oratoriae figuris; quales in Tomis nullas admittit Origenes, non multas in Homiliis. Discrepat quoque sententiis: nam libr. 2. Christum ait prædicasse tribus annis & dimidio; cum Origenes libr. 4. *ὅτι ἀπὸ τριῶν*, cap. 1. & Homil. 32. in Luc. anno duntaxat uno cum aliquot mensibus id muneris Christum obiisse dicat. Post Ariana hæreseos exortum prodidisse, & ab Ariano quidem fuisse scriptum manifeste hæc evincunt: *Tria cornua fecit Diabolus in typum atque figuram trionymia illius sectæ, triamque Deorum hæresis, quæ universum orbem terra in modum tenebrarum replevit, quæ Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum aliquando tanquam tres colit, nonnumquam unum adorat, quemadmodum Grecorum lingua memoratur, Triada, vel Homusion. Istam Cergo Trinitatis sectam, & hæresim atque infidelitatem jam olim de longe designans versutissimus ille Diabolus tria cornua misit ad Job depradandum. Sic namque etiam nunc memorata trionymia hæresis præsertimpradatur atque expugnat Ecclesiam.* Luciani martyris cum laude meminit, Origenis temporibus multo recentioris: *Ita consummatus est, inquit, beatus atque gloriosus Lucianus, lucidus vita, lucidus & fide, lucidus etiam tolerantie consummatione. Ob hoc enim Lucianus cognominatus est, tanquam lucidus, aut proprio lumine sibi fulgens, aut alij lucens. Hic namque beatus duodecim diebus supra testas politus extensus, tritidecima die est consummatus, alijque innumeri sancti Martyres eodem modo mortem transientes consummati sunt.* Ex quibus conjectura ducor ad suspicandum operis huius auctorem ex eo esse genere Arianorum, qui Luciani discipulos sese profitebantur, & Lucianistæ dici amabant. De his ita Epiphanius Hæc. 76. cap. 3. *οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπευθύνοντος τὸν δαυκίανον τὸν κ. ἡ ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐπιφανίου, καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐπιφανίου, καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐπιφανίου.* *Alij enim ex Ariantibus, ipsi qui à Luciano & Origenis doctrinam suam acceperant, conjuncti Asterio cuidam de grege Sophistarum, qui in Persecutione Maximiani à fide defecerat. Quapropter Ariani deinde Lucianistæ nuncupati sunt, ut apparet ex Mario Victorino libr. 1. adv. Arianos. Qui autem Coluthiani appellabantur, non à Luciano illo traxerunt nomen, ut opinati sunt quidam, sed à Colutho Hæresiarcha Arij socio, cujus meminit Epiphanius Hæc. 69. cap. 2. Distinguantur porro hi Lucianistæ ab aliis Lucianistis, Luciani cujusdam antiquioris & Marcionistæ discipulis, cujus hæresim Epiphanius persequitur. Scriptorem trium librorum in Iobum, Latinum existimat Erasmus, eumque esse Maximinum hariolatur, cujus extant Disputationes cum Augustino: *Fuisse Latinam, inquit, imprimis ipse operis gustus indicat: vix enim quisquam ita commode vertit Græcæ, ut oratio Latina non sapiat alicubi suam originem. Interpretatur interdum Græcas voces, sed ita ut Latinum agnoscat: veluti quum docet nos quid & qualis sit adamantus. Sic se habet ille locus: *Adamantus interpretatur in Græca lingua, indomabilis, inflexibilis, inalterabilis, &c.* Addere poterat & alterum supra à nobis depromptum, quo ludit in voce *Lucianus*, eumque à luce dictum scribit. Erasmo assensu sunt Robertus Cocus in Censura, & Edmundus Albertinus in Opere De Sacra-**

D *Lib. 2. in Evange. s. s. Origenis, cap. 1.*

E *Post v. in Appar. Sac. in Hilario.*

F *quod*